

فصل سوم

تجهیزات پرورش طیور

هدف‌های رفتاری: در پایان این فصل، فرآگیر باید بتواند که :

- انواع ماشین‌های طیور را نام ببرد.
- کاربرد ماشین‌های طیور را توضیح دهد.
- روش کار ماشین‌های طیور را شرح دهد.
- برخی از ماشین‌های طیور را راه‌اندازی کند.
- برخی از ماشین‌های طیور را سرویس کند.
- برخی از ماشین‌های طیور را به کار برد.

کلیات

پروتئین جزو غذاهای اصلی انسان است. برای تأمین غذای بشری که جمعیت آن روز به روز افزایش می‌یابد، باید پروتئین به میزان کافی و با رعایت اصول بهداشتی تأمین نمود. پرورش طیور یکی از مهم‌ترین راه‌های تأمین این نیاز است. به همین دلیل از دیرباز انسان اقدام به پرورش طیور کرده است و با توسعه شهرها و افزایش جمعیت، نیاز به پرورش تعداد بیشتر طیور نیز افزایش یافته است. در این راستا استفاده از تجهیزات و ماشین‌ها در پرورش طیور برای کسب چهار هدف زیر می‌باشد :

- ۱- افزایش تولید
- ۲- توزیع یکنواخت و سریعتر خوارک
- ۳- کنترل راحت‌تر اصول بهداشتی با استفاده از این تجهیزات
- ۴- کاهش هزینه پرورش طیور و درنتیجه قیمت محصولات.

برخی از مهم‌ترین تجهیزاتی که برای پرورش طیور مورد استفاده قرار می‌گیرد، شامل ماشین‌ها و تجهیزاتی است که در جدول صفحهٔ بعد بیان شده است.

به طور کلی دو روش پرورش طیور در مرغداری ها مرسوم است. روش پرورش روی بستر، که در این روش جوجه ها تا انتهای مرحله رشد در سالن پرورش می باند و توزیع دان و آب، گرمادهی، خنک کنندگی و تهویه در سالن به صورت مکانیزه انجام می شود. روش دیگر پرورش در قفس است که در ایران این روش بیشتر برای پرورش مرغ های تخم گذار برای تولید تخم مرغ استفاده می شود. مزیت این روش، پرورش تعداد بیشتر طیور در یک سالن نسبت به روش پرورش روی بستر، و کنترل بهتر اصول بهداشتی است.

در این فصل تجهیزات لازم برای پرورش طیور در دو روش مورد بررسی قرار می گیرد.

۱-۳- ماشین های جوجه کشی^۱

ماشین جوجه کشی، محفظه ای است که محیطی مناسب را برای تبدیل تخم مرغ نطفه دار به جوجه فراهم می کند. شرایط داخل ماشین جوجه کشی باید مانند شرایط طبیعی مورد نیاز در جوجه کشی طبیعی باشد. این شرایط به کنترل چهار عامل حرارت، رطوبت، تهویه و چرخاندن تخم مرغ بستگی دارد. ماشین جوجه کشی، به صورت خودکار این عوامل را تنظیم می کند. ماشین های جوجه کشی در اندازه، شکل و ظرفیت های مختلف و با سیستم های گوناگون به بازار عرضه شده اند و از نظر ظرفیت، به دو دسته کوچک و بزرگ تقسیم می شوند.

۱-۱-۳- ماشین جوجه کشی کوچک: ماشین جوجه کشی کوچک در انواع مختلف نفتی

و برقی موجود می باشد. امروزه، نوع نفتی آن کمتر به کار می رود و برقی آن رایج تر است (شکل ۱-۳). این ماشین تشکیل شده است از بدنه، الکتروموتور، مقاومت های الکتریکی برای تولید حرارت، دماسنجد، رطوبت سنج، تابلوی کنترل، غلتک های پلاستیکی.

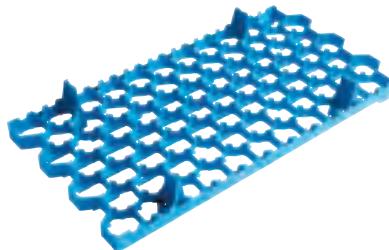
شکل ۱-۳- یک نوع ماشین جوجه کشی برقی کوچک

حرارت داخل محفظه، به وسیله مقاومت‌های الکتریکی تأمین می‌گردد و مقدار آن، با دامانسنجی که در داخل محفظه قرار دارد کنترل می‌شود. تخم مرغ‌ها، روی غلتک‌های پلاستیکی قرار می‌گیرند. با چرخش غلتک‌ها به وسیله الکتروموتور، چرخاندن تخم مرغ‌ها به صورت منظم انجام می‌شود. رطوبت داخل محفظه، با یک رطوبت‌سنج الکترونیکی اندازه‌گیری می‌شود. رطوبت داخل محفظه، از تبخیر یا تزریق آب با استفاده از افسانک^۱‌هایی که در داخل دستگاه نصب شده است، تأمین می‌گردد.

براساس نوع طیور دما، رطوبت و زمان چرخش تخم‌ها، به وسیله تابلوی کنترل تنظیم می‌گردد.

۳-۱-۲ - ماشین‌های جوجه‌کشی بزرگ: برای تولید انبوه جوجه، به ماشین‌های جوجه‌کشی بزرگ نیاز است. ظرفیت این ماشین‌ها متفاوت است و برخی از آن‌ها تا بیش از ۷۰۰۰۰ عدد تخم مرغ گنجایش دارند. هر سیستم جوجه‌کشی از دو ماشین جوجه‌گذار^۲ و جوجه‌درآر^۳ تشکیل شده است. در کارخانه‌های جوجه‌کشی، برای تبدیل تخم مرغ به جوجه سه مرحله طی می‌شود. مرحله اول شامل آماده‌سازی تخم مرغ است. در مرحله دوم، تخم مرغ‌ها به مدت ۱۸ روز در دستگاه جوجه‌گذار قرار می‌گیرند و در مرحله سوم، تخم مرغ‌ها سه روز آخر را در دستگاه جوجه‌درآر می‌گذرانند تا به جوجه تبدیل شوند.

- تجهیزات آماده‌سازی تخم مرغ: تخم مرغ‌ها پس از انتقال به کارخانه جوجه‌کشی، بر روی شانه^۴‌های مخصوصی منتقل می‌شوند (شکل ۳-۲)، سپس شانه‌های تخم مرغ روی قفسه‌های مخصوصی^۵ (راک) قرار می‌گیرند (شکل ۳-۳).

شکل ۳-۲ - شانه مخصوص تخم مرغ
برای جوجه‌کشی

شکل ۳-۳ - قفسه‌های مخصوص شانه‌های تخم مرغ (راک)

۱ - Nozzle

۲ - Setter

۳ - Hatcher

۴ - Tray

۵ - Trolley

راک، وسیله‌ای است برای نگهداری و جابجایی شانه‌های تخم مرغ. این وسیله از یک قاب فلزی، چرخ و تعدادی ردیف فلزی تشکیل شده است. ردیف‌های فلزی، به گونه‌ای در داخل قاب نصب شده‌اند که می‌توانند حول صفحه عمودی وسط قاب به اندازه ± 45 درجه بچرخند. این قابلیت، برای چرخاندن تخم مرغ در مرحله تبدیل تخم مرغ به جوچه ضروری است. شانه‌های تخم مرغ روی ردیف‌های فلزی قرار می‌گیرند (شکل ۴-۳). راک‌ها، ظرفیت‌های متفاوت دارند ولی نوع معمول آن تا حدود ۱۲۰۰ تخم مرغ گنجایش دارد.

پس از پرشدن راک‌ها، تخم مرغ‌ها برای ضد عفونی به اتاق گاز منتقل می‌شوند. این اتاق، مجهر به تعدادی هوکش و پنکه است (شکل ۵-۳).

شکل ۴-۳- قرارگیری شانه‌های تخم مرغ روی ردیف‌های راک

شکل ۵-۳- اتاق گاز

پس از قرارگیری راک‌ها در اتاق گاز، در اتاق بسته شده، پنکه‌ها روشن می‌شوند و گاز ضدغونه کننده به وسیله افشارنک‌هایی که در اتاق قرار دارد، متصاعد می‌گردد. پنکه‌ها مداوماً هوای مخلوط با مواد ضدغونه کننده را به جریان می‌اندازند. زمان ضدغونه تخم مرغ‌ها، حدود نیم ساعت طول می‌کشد. سپس هواکش‌ها روشن و هوای تازه، وارد اتاق گاز می‌شود.

پس از ضدغونه، راک‌ها به سالن جوجه‌کشی منتقل می‌شوند. سالن جوجه‌کشی دارای تعدادی دستگاه جوجه‌گذار و جوجه‌درآر است. جوجه‌گذارها، کنار یکدیگر قرار دارند و رویه‌روی هر جوجه‌گذار یک جوجه‌درآر قرار گرفته است (شکل ۶-۳).

شکل ۶-۳- جوجه‌گذارها در سالن جوجه‌کشی

- جوجه‌گذار (ستر): جوجه‌گذار از بدنه، پنکه، گرم‌کن‌های برقی، افشارنک‌های آب، وسایل چرخاندن تخم مرغ، اندازه‌گیرهای رطوبت و دما و تابلوی کنترل تشکیل شده است (شکل ۷-۳). گنجایش جوجه‌گذارها متفاوت است برخی از آن‌ها تا ۱۲ راک گنجایش دارد. هر سه روز دور راک به جوجه‌گذار وارد و دو راک از آن خارج می‌شود و به جوجه‌درآر منتقل می‌گردد (شکل ۸-۳).

شکل ۳-۷ - جوجه‌گذار

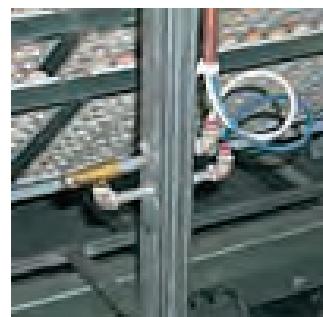

شکل ۸ - ۳ - انتقال راک‌ها به جوجه‌گذار

بدنهٔ جوجه‌گذار از ورق آلمینیوم است که دو لایه بوده و بین آن با عایق پشم و شیشه یا یونولیت پر شده است. هوای داخل جوجه‌گذار همیشه باید در جریان باشد. بدین منظور تعداد مناسبی پنکه داخل جوجه‌گذار قرار دارد که دائماً در حال کار هستند. در صورت از کارافتادن پنکه‌ها، آزیری به صدا درمی‌آید و افراد را آگاه می‌سازد. تخم مرغ‌ها برای تبدیل شدن به جوجه، نیاز به حرارت و رطوبت معینی دارند. برای تأمین حرارت مورد نیاز، از گرم‌کن‌های برقی که مقاومت‌های الکتریکی هستند استفاده شده است. گرم‌کن‌ها، در کنار پنکه‌ها قرار دارند و بدین‌وسیله، هوای گرم دائماً در جریان است. گرم‌کن‌ها به‌وسیلهٔ دما‌سنجی که داخل جوجه‌گذار قرار دارد، کنترل و تنظیم می‌شود. ایجاد رطوبت مناسب، با پاشیدن ذرات آب از طریق افسانک‌هایی که در چند نقطه از دستگاه تعبیه شده‌اند صورت می‌گیرد (شکل ۳-۹). یک رطوبت‌سنجد در جوجه‌گذار نصب است که دائماً رطوبت هوا را اندازه‌گیری و پاشش آب از افسانک‌ها را کنترل می‌کند. با کاهش رطوبت، ذرات آب از افسانک‌ها پاشیده می‌شود و به محض رسیدن به رطوبت مناسب، پاشش ذرات آب قطع می‌گردد. چرخش تخم مرغ‌ها در جوجه‌گذارهای مختلف با استفاده از جک بادی یا به صورت مکانیکی انجام می‌شود (شکل ۱۱-۳). در برخی جوجه‌گذارها هر راک مجهز به یک جک باد است که ردیف‌های راک را در زمان معین حول صفحه عمودی وسط قاب می‌چرخاند. در انواع دیگر، جوجه‌گذار مجهز به یک جک بادی است (شکل ۱۱-۳).

شکل ۱۱-۳-۳- چرخش تخم مرغ‌ها در جوجه‌گذار

شکل ۹-۳-۹- افسانک‌ها در جوجه‌گذار

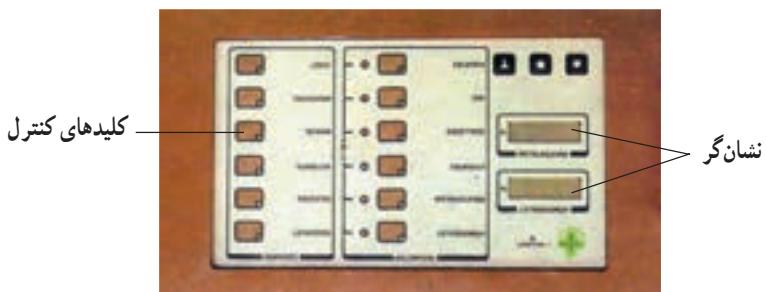

شکل ۱۱-۳- چرخاندن تخم مرغ‌ها به وسیله جک بادی در جوجه‌گذار

در این روش، راک‌ها در هنگام ورود به جوجه‌گذار روی ریل‌هایی قرار گرفته، در جای مشخص شده‌ای ثابت می‌شوند. در امتداد طول جوجه‌گذار، یک بازوی فلزی نصب شده است. ردیف‌های راک با یکدیگر مرتبط‌اند و با اهرم‌بندی مخصوصی به بازوی فلزی وصل می‌شوند. به وسیله بازوی فلزی، ردیف‌های راک با جک بادی مرتبط می‌شوند و در زمان‌های معین، ردیف‌های راک به وسیله جک می‌چرخند. در برخی جوجه‌گذارها به جای جک بادی از سیستم‌های مکانیکی استفاده شده است (شکل ۱۲-۳). در این روش، یک چرخدنده و یک بازوی لنگ به وسیله یک موتور الکتریکی، بازوی فلزی را به حرکت درمی‌آورد. کنترل دما، رطوبت و زمان چرخاندن تخم مرغ‌ها به وسیله کلیدهای روی تابلوی کنترل انجام می‌شود (شکل ۱۲-۳). تابلوی کنترل با دماسنج و رطوبت‌سنج داخل جوجه‌گذار ارتباط دارد و از طریق دو نشانگری که بر روی آن نصب است دما و رطوبت داخل جوجه‌گذار نشان داده می‌شود.

شکل ۱۲-۳- روش مکانیکی چرخش تخم مرغ‌ها در جوجه‌گذار

شکل ۱۳-۳- تابلوی کنترل

- جوجه‌درآر (هچر): تخم مرغ‌ها، در روز هجدهم به جوجه‌درآر منتقل می‌شوند. بدین منظور، ابتدا راک‌های ۱۸ روزه را از جوجه‌گذار بیرون آورده، تخم مرغ‌ها را به راک‌های جدید و درون جعبه‌های مخصوصی منتقل می‌کنند. سپس راک‌هارا که تعداد آن‌ها یک تا دو عدد است به جوجه‌درآر منتقل می‌کنند (شکل ۱۴-۳).

ساختمان جوجه‌درآر مشابه جوجه‌گذار است و از بدنه، پنکه، گرم‌کن برقی، افسانک‌های آب، اندازه‌گیرهای رطوبت و دما و تابلوی کنترل تشکیل شده است (شکل ۱۵-۳). این دستگاه قادر سیستم چرخش تخم مرغ است زیرا در سه روز آخر، تخم مرغ نیازی به چرخش ندارد. روش کار جوجه‌درآر مشابه جوجه‌گذار است. علت انتقال تخم مرغ‌ها به جوجه‌درآر این است که پوسته‌های

شکل ۱۴-۳- انتقال تخم مرغ‌های ۱۸ روزه به جوجه‌درآر

شکل ۱۵-۳- جووجه‌درآر

تخم مرغ، پس از خروج جوجه‌ها محیط را آلوده می‌کنند و پس از درآمدن جوجه‌ها می‌توان محیط آلوده جوجه‌درآر را که از جووجه‌گذار کوچک‌تر است به راحتی و در زمان اندک تمیز نمود. در صورت حذف دستگاه جوجه‌درآر باید هر ۱۲ راک را در یک زمان در جووجه‌گذار قرار داد. بدین ترتیب، جوجه‌های هر ۱۲ راک در یک زمان از تخم مرغ بیرون می‌آیند و به دلیل تعداد بسیار زیاد آن‌ها کنترل، امکان ناپذیر می‌شود و تلفات افزایش می‌یابد. به همین دلیل، از جوجه‌درآر استفاده می‌گردد. ترتیب قرارگرفتن راک‌ها در جوجه‌گذار و جوجه‌درآر، چنین است که هر سه روز دور راک به جوجه‌گذار وارد می‌شود به طوری که روز هجدتم ظرفیت ماشین کامل می‌گردد. روز هجدتم، دو عدد از راک‌ها که تخم مرغ‌های ۱۸ روزه دارند از جوجه‌گذار به جوجه‌درآر منتقل می‌شوند و دو راک تازه با تخم مرغ‌های یک روزه وارد جوجه‌گذار می‌گردند. این دوره، دائمًاً تکرار می‌شود. جوجه‌ها، در روز بیست و یکم از تخم بیرون می‌آیند و در زمان معینی راک‌ها از جوجه‌درآر خارج می‌گردند (شکل ۱۶-۳). سپس جوجه‌ها به میز کنترل منتقل می‌شوند (شکل ۱۷-۳).

شکل ۱۶-۳- جوجه‌های تازه از تخم بیرون آمده

در این مرحله جوجه‌های سالم از جوجه‌های معیوب و ضعیف جدا می‌گردند. جوجه‌های سالم به جعبه‌های مخصوص منتقل و به مرغداری ارسال می‌گردند و جوجه‌های معیوب و ضعیف معدوم می‌شوند.

بازدید: با هماهنگی مسئولان از یک کارخانه جوجه‌کشی بازدید نمایید.

شکل ۱۷-۳- جداسازی جوجه‌های سالم از جوجه‌های ضعیف و معیوب

۱-۳-۲- تجهیزات تهویه^۱

تهویه هوای سالن‌های پرورش طیور، برای تأمین اکسیژن کافی و دفع گازهای آلوده و رطوبت بیش از حد، لازم است. همچنین، هوای داخل سالن به منظور ثابت نگهداشتن درجه حرارت تمام نقاط همیشه باید جریان داشته باشد. تهویه و جریان دار کردن هوای سالن‌های پرورش طیور، به سه طریق انجام می‌گیرد:

شکل ۱۸-۳- هواکش روی دیوارهای جانبی سالن پرورش طیور

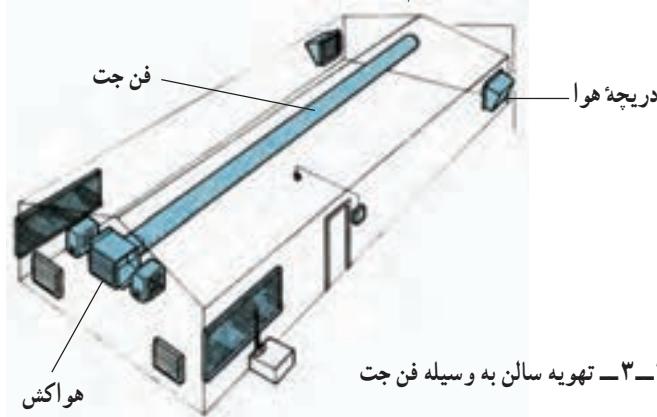
۱-۲-۳- هواکش

روی دیوارهای جانبی: در این روش، تعدادی هواکش بر حسب حجم سالن بر روی دیوارهای جانبی یا سقف سالن نصب می‌گردد (شکل ۱۸-۳). هواکش‌ها، به صورت مکش هوای داخل سالن یا دمیدن هوای بیرون به داخل سالن، عمل می‌کنند.

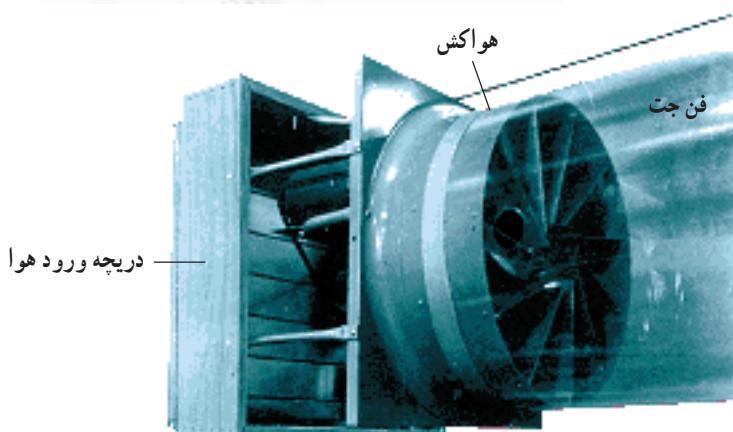
در روش اول، هوای آلوده داخل سالن با مکش هوای خارج و هوای تازه از دریچه‌های ورود هوا وارد سالن می‌گردد. در روش دوم، هوای تازه، به وسیلهٔ هوایش به داخل سالن دمیده می‌شود و هوای داخل سالن از دریچه‌های خروج هوا به محیط بیرون منتقل می‌گردد.

۲-۳-۱- فن جت^۱: برای توزیع یکنواخت هوای ورودی از کانال‌هایی به نام «فن جت» در سقف سالن‌ها می‌توان استفاده نمود (شکل ۳-۱۹). انتهای کانال بسته است و در ابتدای آن یک هوایش قوی، هوای تازه را با فشار به داخل کانال می‌دمد (شکل ۳-۲۰). هوای دمیده شده از سوراخ‌های کانال، به‌طور یکنواخت به داخل سالن راه یافته، باعث جریان یافتن هوای تازه از زیر سقف به سمت کف سالن می‌گردد.

تعداد کانال‌های فن جت مناسب با حجم سالن تعیین می‌شود (شکل ۳-۲۱).

شکل ۳-۱۹- تهویه سالن به وسیلهٔ فن جت

شکل ۳-۲۰- هوایش فن جت

شکل ۳-۲۱- استفاده از سه فن جت در سالن پرورش

۳-۲- پنکه‌های آویزی: برای جریان دادن هوای سالن، از پنکه‌های آویزی می‌توان استفاده کرد (شکل ۳-۲۲). این پنکه‌ها، به تعداد مناسب در مکان‌های مناسب، به سقف سالن نصب می‌شوند. بدین ترتیب، با جریان یافتن هوای داخل سالن، درجه حرارت و رطوبت هوا در تمام نقاط یکنواخت می‌گردد.

شکل ۳-۲۲- پنکه آویزی

۴-۲- کنترل هوакش‌ها: در مرغداری‌ها، زمان کار و سرعت چرخش هوакش‌ها به صورت دستی یا خودکار کنترل می‌گردد. در روش خودکار، رطوبت و دمای داخل سالن به کمک رطوبت‌سنج و دماسنجهای الکترونیکی اندازه‌گیری می‌شود و کنترل سرعت چرخش هوакش‌ها، متناسب با این مقادیر به صورت خودکار تنظیم می‌گردد (شکل ۳-۲۳).

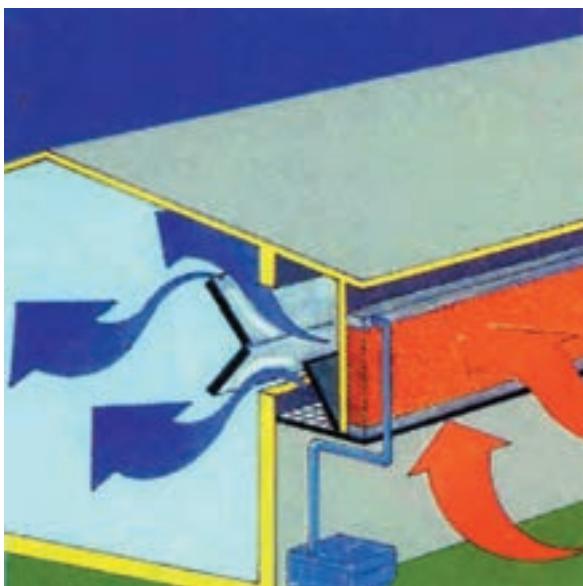
شکل ۳-۲۳- کنترل خودکار هوакش‌ها

۳-۳- تجهیزات خنک کننده

در مناطق گرم، سالن‌های پرورش طیور باید خنک شوند، بدین منظور از تجهیزات خنک کننده استفاده می‌شود. رایج‌ترین روش، استفاده از هواکش و پوشال است. در این روش، بر روی دریچه‌های ورودی هوا بر دیواره جانبی سالن

پوشال نصب می‌گردد (شکل ۳-۲۴). روی دیواره جانبی مقابل، هوایش‌ها نصب شده‌اند. پوشال‌ها مرطوب هستند. با مکش هوای داخل سالن به وسیله هوایش‌ها، هوای ورودی گرم از بین پوشال‌های مرطوب عبور کرده، با درجه حرارت کمتر وارد سالن می‌شود و هوای داخل سالن را خنک می‌کند (شکل ۳-۲۵).

شکل ۳-۲۵- خنک شدن هوای گرم ورودی به سالن به وسیله پوشال مرطوب

پوشال‌ها، در قاب‌های فلزی قرار دارند. لوله‌ای در بالای پوشال‌ها قرار دارد که با یک مخزن آب مرتبط است. به وسیله پمپ، آب مخزن وارد لوله می‌شود و از سوراخ‌های روی لوله، وارد محفظه پوشال‌ها گردیده، پوشال‌ها را مرطوب می‌کند. ممکن است بر روی لوله، افشارک‌هایی برای پاشیدن آب روی پوشال‌ها نصب شود. خنک کردن سالن در تمام مدت شباهه روز لازم نیست بلکه این کار تنها در ساعت‌های گرم روز انجام می‌شود. جریان آب روی پوشال، با یک دماسنجد کنترل کننده به طور خودکار قطع و وصل می‌شود (شکل ۳-۲۶). دماسنجد کنترل کننده روی دمای ۲۷ درجه سانتی‌گراد تنظیم

می‌گردد. زمانی که دمای سالن افزایش می‌باید، پمپ شروع به کار نموده، با کاهش دما متوقف می‌گردد. زمانی که جریان آب روی پوشال‌ها قطع می‌شود، هواکنش‌ها همچنان روشن هستند و تهویه هوا انجام می‌گیرد. پوشال‌ها باید مرتبًّا تعویض شوند تا آب در بین آن‌ها به راحتی جریان باید. آب اضافی پوشال‌ها به وسیلهٔ یک ناودانی جمع‌آوری و به مخزن آب منتقل می‌شود. آب مخزن، از یک منبع آب تأمین می‌شود. با نصب یک شناور در مخزن، مقدار آب موجود در آن، همیشه ثابت می‌ماند.

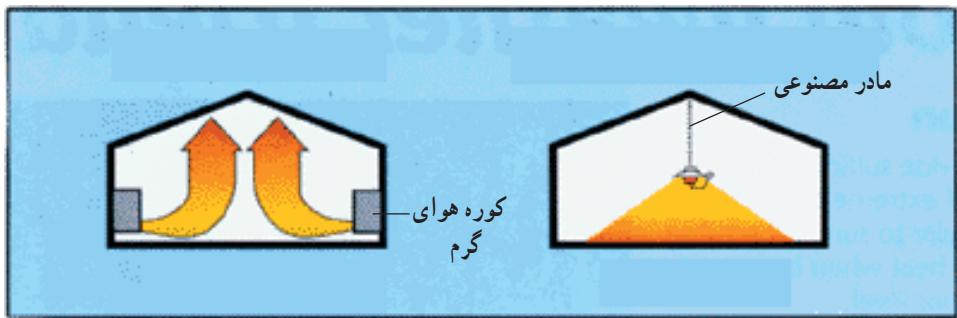

شکل ۳-۲۶- دماسنجه کنترل کننده پمپ آب

۴-۳- تجهیزات گرم‌کننده

در فصل سرما، هوای سالن پرورش را باید گرم کرد. برای این‌کار، از تجهیزات گرم‌کننده استفاده می‌شود. رایج‌ترین این دستگاه‌ها، «مادر مصنوعی» و «کورهٔ هوای گرم» است. مادر مصنوعی، از سقف سالن آویزان می‌شود و کف سالن را گرم می‌کند در صورتی که کوره‌های هوای گرم، هوای سالن را می‌گیرد و هوای گرم به محیط می‌دهد (شکل ۳-۲۷). در سالن‌های پرورش طیور ممکن است یکی یا از هر دو نوع دستگاه استفاده شود.

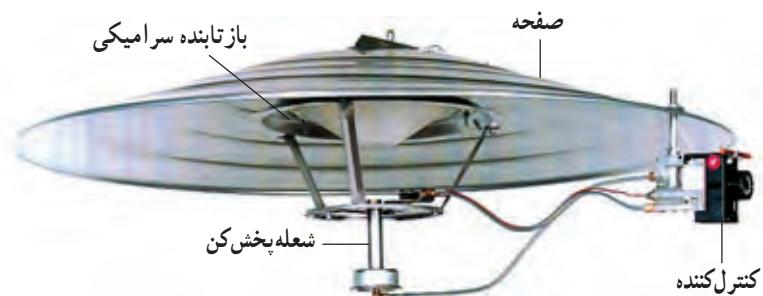
۱-۳-۴- مادر مصنوعی: این دستگاه از سقف سالن پرورش به تعداد مناسب آویزان می‌گردد و یا بر روی کف بستر نصب می‌شود (شکل ۳-۲۸). بهترین روش برای تأمین نیازهای حرارتی طیور، در سنین پایین است زیرا گرما به صورت مستقیم به کف سالن ساطع می‌گردد. این دستگاه ممکن است گازی، نفتی یا برقی باشد. مادر مصنوعی گازی از صفحه، بازتابنده سرامیکی، شعله‌پخش‌کن و کنترل کننده تشکیل شده است (شکل ۳-۲۹).

شکل ۳-۲۷— مقایسه گرمادهی مادر مصنوعی و کوره هوای گرم در سالن پرورش طیور

شکل ۳-۲۸— مادر مصنوعی در سالن پرورش طیور

شکل ۳-۲۹— مادر مصنوعی گازی

کنترل گرمای مادر مصنوعی به وسیله کنترل کننده انجام می‌شود. این قطعه، مجهز به دماسنجد است و به صورت دستی در مرحله نصب تنظیم شده است و یا به یک سیستم رایانه‌ای متصل است که

شکل ۳-۳- چگونگی توزیع شعله روی
بازتابنده سرامیکی

از آنکه فرمان می‌توان آن را تنظیم نمود. کنترل کننده مناسب با دمای سالن عمل می‌کند و در صورت پایین‌آمدن درجه حرارت، سوخت بیشتری به شعله پخش کن ارسال می‌دارد و با افزایش دما، سوخت کمتری ارسال می‌کند. چگونگی توزیع حرارت، بدین صورت است که شعله شعله پخش کن با برخورد به بازتابنده سرامیکی زیر صفحه مادر مصنوعی پخش می‌شود و به سمت کف سالن ساطع می‌گردد (شکل ۳-۳).

۳-۴-۲- کوره هوای گرم: این دستگاه، بیشتر در روش پرورش در قفس و یا توأمًا با مادر مصنوعی در سالن بروش بر روی بستر، به کار می‌رود و از بدن، مشعل، دیگ سوخت، پنکه و تابلوی کنترل تشکیل شده است (شکل ۳-۳۱). سوخت کوره هوای گرم، نفت سفید، گازوئیل یا گاز است. دیگ سوخت که از جنس فولاد ضد زنگ می‌باشد در داخل بدن قرار گرفته است. مشعل با تولید شعله در دیگ، باعث داغ شدن محفظه داخل بدن می‌گردد. پنکه، هوای سالن را به داخل بدن مکش کرده، سپس به سالن می‌دمد.

شکل ۳-۳۱- کوره هوای گرم

بدین ترتیب، هوای گرم خروجی از کوره دمای سالن را افزایش می‌دهد. کنترل دمای مشعل و سرعت چرخش پنکه، بهوسیله تابلوی کنترل انجام می‌گیرد. کنترل کوره هوای گرم به صورت دستی یا خودکار است. با نصب دماسنجه در سالن و متصل کردن آن به تابلوی کنترل و تنظیم ترموستات روی درجه حرارت مناسب، ترموستات کوره هوای گرم را مناسب با دمای سالن به صورت خودکار روشن یا خاموش می‌کند.

جدول ۱-۳-مشخصات فنی یک نمونه کوره هوای گرم

مشخصات فنی یک نمونه کوره هوای گرم در جدول ۱-۲ آمده است.

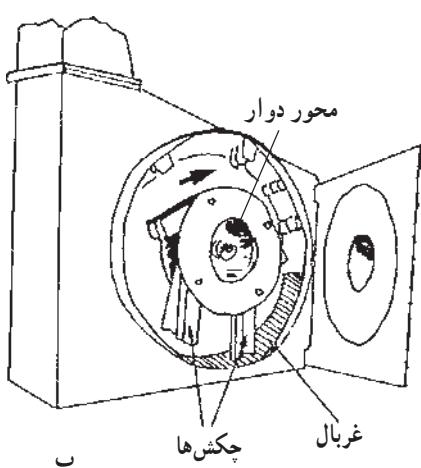
مشخصات	
۲۰۰ cm	طول
۱۵۰ cm	عرض
۱۱ cm	ارتفاع
۱۷۰۰۰ m ^۳ /hr	هوادهی
۱hp	توان موتور
۹۰۰ rpm	دور موتور
۲۱۴۰۰ kcal	بیشترین قدرت مشعل
۳۸ kg	وزن

۳-۵-آسیاها^۱

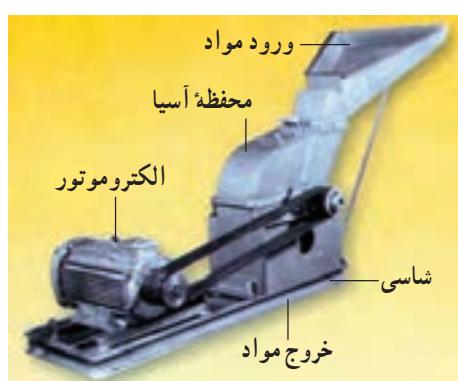
خوراک طیور از نظر کیفیت و هزینه، دارای اهمیت ویژه‌ای است. طیور، در سنین و شرایط مختلف دارای رژیم‌های غذایی با قطرهای مختلف ذرات خوراک هستند. برای خرد کردن مواد به اندازه مطلوب، از انواع آسیاها می‌توان استفاده کرد.

۳-۵-آسیای چکشی^۲: آسیای چکشی، برای

خرد کردن مواد دانه‌ای به اندازه‌های مختلف مناسب است (شکل ۳-۳۲). این دستگاه، از شاسی، الکتروموتور، محفظه آسیا، محور دوران، چکش و غربال تشکیل شده است.

شکل ۳-۳۲

الف - آسیای چکشی
ب - طرح محفظه آسیا